ST. EUSTATIUS
CARIBISCH NEDERLAND

Ons ref.: 0424/12

Reactie voorstel wijziging grondwet
Onderwerp
Het voorstel van wet houdende verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet, strekkende tot het opnemen van een constitutionele basis voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba en het regelen van de betrokkenheid van hun algemeen vertegenwoordigende organen bij de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer

1. Opneming constitutionele basis voor de openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba

a) In de eerste plaats wordt dit onderwerp op het verkeerde moment behandeld. Er is een afspraak gemaakt dat de huidige status na vijf jaar (2015) zal worden geevalueerd alvorens het staatkundig eindmodel te bepalen. De vraag kan daarom worden gesteld wat de specifieke redenen zijn om alvorens deze evaluatie heeft plaatsgehad reeds een aanpassing te maken in de grondwet.

b) Het gaat hier om een ingrijpende wijziging van de hoogste wetgeving, waarbij het belang van een specifieke groep binnen de sameleving wordt geraakt. Het is daarom van het grootste belang dat hieraan een zorgvuldig publiek debat en een uitgebreide voorlichtingscampagne vooraf diende te gaan. Het laatste heeft in het geheel niet plaatsgevonden

c) De voorgestelde wetswijziging raakt uitsluitend de inwoners van Bonaire, St. Eustatius en Saba. Tot het traject leidende tot het wetsvoorstel is eenzijdig door de Tweede Kamer besloten zonder acht te slaan op de gemaakte afspraken. Het zij hier met nadruk aangetekend, dat het rechstreeks betrokken bevolkingdeel op het moment van de beslissing niet vertegenwoordigd werd door de Tweede Kamer, daar zij geen invloed hebben gehad op de samenstelling daarvan.

d) Door toevoeging van art 132a en met name paragraaf 3 aan de grondwet wordt de ongelijkheid van het Caribisch deel van Nederland in de grondwet verankerd. Dit kan aan de ene kant worden uitgelegd ter bescherming van dit deel van de bevolking. Aan de andere kant kunnen hierdoor ook lagere sociale en maatschappelijke omstandigheden in stand worden gehouden. Dit laatste is onacceptabel en druist in tegen alle geldende international regelgeving.

ST.EUSTATIUS - TEL: (599) 318- 2209/2213 - FAX: 0318-2228 – Email: office.islandsec@statiagov.com

e) Tevens kan de vraag worden gesteld wat het belang is van het opnemen van art 132a in de grondwet. Art 1 van de gronwet geeft aan dat allen, zie zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Hieruit kan de conclusie worden getrokken dat in niet gelijke gevallen er ook geen sprake behoeft te zijn van gelijke behandeling. Vanuit dit oogpunt kunnen er volgens Art 1 al afwijkende regels zijn voor het Caribische deel van Nederland.

f) Om een weloverwogen en goed onderbouwd standpunt te kunnen bepalen mist St. Eustatius de benodigde constitutionele expertise. Voor dit doel dient derhalve een externe expert te worden ingeschakeld. Hiervoor is meer tijd benodigd en dient de behandeling van het wetsvoorstel te worden uitgesteld.

Daarnaast en wellicht ten overvloede zou het bestuur van het Openbaar Lichaam graag no zien welke onderwerpen zich lenen voor gelijkheid en welke zich lenen voor ongelijke behandeling. Binnen twee jaren na de constitutionele veranderíng bestaat er op verschillende terreinen al discussie over dit onderwerp. Ter illustratie, wanneer men praat over de armoedebestrijding dan geeft de Minister van S/W aan dat de hoogte van een uitkering niet omhoog kan anders dan met de wettelijke indexatie) omdat de lokale situatie duidelijk anders is dan in Nederland. Als het gaat over de verrekening van de prijsindexatie (die hier op lokaal niveau wezenlijk hoger is dan in het Nederlandse deel van het koninkrijk) dan zegt men dat dit niet verstrekt kan worden omdat men ook op nationaal niveau de indexatie heeft besloten voor dit jaar stop te zetten en dat dit ook geldt voor het Caribisch Nederland Het bestuur kan zich niet aan de indruk onttrekken dat er sprake is van schijnbare willekeur. Mutatis Mutandis geldt dit voor de discussie inzake het referentiekader, in sommige opzichten worden we gelijkgesteld met Nederland en andere weer niet. Het lijkt daarom verstandiger om de onderwerpen van verschil te bepalen in plaats van de wet aan te passen.

<u>Onderwerp</u>
Het regelen van de betrokkenheid van hun algemeen vertegenwoordigende organen bij de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer.

In concreto betekent dit of niet-Nederlandse ingezetenen op Bonaire, St. Eustatius en Saba, die aan de voorwaarden voldoen, wel of niet aan de verkiezingen van de Eilandsraad kunnen deelnemen. Indien deze groep niet mag deelnemen bestaat er discriminatie met dezelfde groep in het Europese deel van Nederland, daar deze categorie daar wel mag deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen. In beide gevallen betreft het hier de meest nabije bestuurslaag.

Indien deze groep in Caribisch Nederland wel mag deelnemen bestaat er discriminatie met dezelfde groep in het Europese deel van Nederland, omdat in dit geval in tegenstelling met niet-Nederlandse ingezetenen in het Europese deel, de ingezetenen in het Caribische deel van Nederland indirect invloed uitoefenen op de verkiezingen van de leden van de Eerste Kamer. Dit vanwege het feit dat voor de Eerste Kamer verkiezingen

de Eilandsraden gelijk worden gesteld met Provinciale Staten.

Gezien deze complexe situatie dient het advies van de Raad van State te worden gevolgd waarbij een uiterst zorgvuldige afweging dient te worden gemaakt omtrent de negatieve en positieve effecten van beide mogelijkheden met het doel tot een juiste en rechtvaardige afweging te komen.

Hoogachtend,

Het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius,

De Gezaghebber,

De Eilandsecretaris, wnd.

Cc: Eilandsraad